

Bund Ungarischer Organisationen
in Deutschland e. V.

Németországi Magyar Szervezetek
Szövetsége

12. szám
2014. június

„Magyar nők a nagyvilágban” nemzetközi konferencia a Parlamentben 2014. február 28-tól március 2-ig

Több mint 25 országból érkező asszonyokat fogadott a Parlament a Magyar nők a nagyvilágból nemzetközi konferencián, ahol a külhonban élő magyar nők a nemzeti identitás megőrzésének, a kulturális örökség továbbadásának fontosságára és a magyar nők e témában betöltött szerepére hívták föl a figyelmet határokon kívül és belül. A világ minden táján élő, ámde hazájuktól soha el nem szakadó hölgyeket Ékes Ilona, a Fidesz országgyűlési képviselője köszöntötte. Nyitóbeszédében hangsúlyozta: törvényünk kimondja, hogy a több állam fennhatósága alá vett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek. A konferencián felszólaló jeles személyek mind egyetértettek abban, hogy a nőknek manapság amellyel, hogy hivatást választanak, ugyanúgy feladatuk a család összetartása, a gyermekvállalás, a kultúra továbbadása. E két út összefonódásához azonban meg kell találniuk a megfelelő eszközöket, ami nem egyszerű.

Nádasdy Borbála szerint a mai világban még fontosabb, hogy a nők és a férfiak egyaránt tisztában legyenek az életben betöltött szerepükkel. A Franciaországban élő disszidens író úgy fogalmazott, a nőknek még a helytállás és a példamutatás mellett is meg kell maradniuk nőnek lenni, a férfiaknak pedig valóban férfiként kell viselkedniük, nem szabad félniük a nőktől. Az író saját életéből merített tapasztalatai alapján elmondta, nem a nélkülözés a legkeservebb egy ember számára, hanem a család szétesése, amit világunk törekvései és a nőket ért támadások sokszor felgyorsítanak. A gyermeknek énekelte magyar bölcsődalok, magyar mesék mind segítik a magyar kultúra tovább élését, az identitás megtartását, s ezt a magyar anyák művelik szerte a nagyvilágban. Nádasdy szerint a Magyarországot ért sok támadás ellen legjobb eszköz a kultúránk megismertetése a kívülállókkal, hogy ne a média, hanem személyes tapasztalat alapján mondhasanak véleményt a magyarságról, s ez a megismertetés közös ügyünk.

Jókai Anna, Kossuth-díjas író a női egyenjogúság kapcsán megjegyezte, a nők sokszor összetévesztik a határozottságot az agresszióval. Férfi és nő között nem rangbéli, hanem feladatbéli különbség van, az egyenjogúság nem ad előjogot. Mindkét nemnek a jót kell átvennie egymástól, mert a házasság munka, ahol egymás terhére kell hordozni. A férfiaknak nem szabad anyámasszony katonáiként viselkedniük, hisz ilyen férfiak mellett a nők sem érezhetik magukat igazán nőnek. Jókai szerint mind más szenvedéseket élünk meg, nem ugyanaz magyarnak lenni határon innen és túl, de a magyarságunk közös.

Több résztvevő véleménye szerint is meghatározó, hogy nem csak a Kárpát-medencéből és Európából, hanem minden kontinensről érkeztek magyar asszonyok, akik számára ugyanúgy fontos a nemzeti öntudat megőrzése és továbbadása, ezzel nem csak a következő generációnak, de egymásnak is erőt adnak.

Kriják Krisztina, a HMDK alelnöke megjegyezte, felnéz azokra a nőkre, akik Amerikában, vagy a világ más távoli pontjain tökéletesen beszélik a magyar nyelvet, holott sokan első- vagy másodgenerációs emigránsok gyermekei, akik vegyes házasságban élnek. A résztvevők egyhangúan kijelentették: a nemzeti egység, az összetartozás érzetét át kell adni a következő generációknak.

A konferencián felszólalt Potápi Árpád János, a nemzeti összetartozás bizottságának elnöke is sok sikert kívánt további munkájukhoz, valamint elismerését fejezték ki eddigi tevékenységükért.

A konferencia utáni rendezvényeken és gálaműsoron a vendégeket megtisztelte jelenlétével Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere, valamint Orbán Viktor névén a felesége, aki a maga és a férje nevében köszöntötte a résztvevőket.

Számomra legérdekesebb Józsa Judit kerámiaművész Magyar Nagyasszonyok-ról tartott előadása volt. Beszélgetésünk során el is döntöttük, hogy szervezetünk kiadványában egy sorozatot fogunk indítani Magyar Nagyasszonyok bemutatásával.

A háromnapos rendezvény vasárnap ünnepi nagymisével zárult a Mátyás-templomban.

A konferenciát az ERGO Európai Regionális Szervezete, a Magyar Asszonyok Érdekszövetsége, a Nők a Nemzet Jövőjéért Egyesület, a Kalácsa Klub Ausztria szervezte, az Em-

beri Erőforrások Minisztériuma, a Nemzeti Együttműködési Alap és a Polgári Magyarországért Alapítvány támogatásával.

Szervezetünket Friedrich Annamária és Baczur Magdolna képviselte.

Baczur Magdolna

Magyar Nagyasszonyok

Édesszüleim, Józsa János és Julianna, Európa-szerte ismert, neves korondi keramikus népművészek harmadik, (két bátyám után) egyetlen leánygyermekéént, Székelyudvarhelyen születtem, 1974. május elsején. A korondi fazekascsaládokban ősidők óta apáról fiúra száll a mesterség, de az alma nem gurult messze a fájától, mert szabadidőm minden percét

– a fazekasmesterré vált kisebbik bátyámmal, Jankóval együtt – édesszüleim műhelyében töltöttem; ott volt a második iskolapadom. Gyúrtam, agyagoztam, formáztam, festettem. Első kisplasztikámat, egy keresztfára boruló öregasszonyt, „Szeretet” címmel, 11 évesen mintáztam.

Művészettörténeti ismereteimre alapozva, határozott célom, hogy olyan témákat dolgozzak fel évente megújuló tárlataimban, amelyekkel addig nem, vagy csak elvétve foglalkoztak a magyar képzőművészetben, különösen a szobrászatban.

Szeretném, ha alkotásaim mondandóit örömről, bánatról, szépségről, szeretetről, emberségről, magyarságról megértenék és szívükbe zárnák!

Józsa Judit, kerámiaszobrász

Patrona Hungariae

Patrona Hungariae latinul a Magyarok Patrónája, nem más mint a Magyarok Nagyasszonya, a Boldogságos Szűz Mária. Ez a megnevezés az országalapító első királyunk, Szent István országfelajánlása jogán született. Halála előtt, 1038. augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján, országát és koronáját Szűz Máriának adta örökségbe, s ezzel oltalmába ajánlotta.

Ezért nevezik Magyarországot Mária országának. 1687-ben I. Lipót császár a pozsonyi országgyűlés alkalmából ünnepélyesen megismételte az országfelajánlást. 1693-ban, a török uralom alóli felszabadulásért, a bécsi Stefánkirchében újra hálát adott az Úrnak és Máriának a közbenjárásáért.

Az országfelajánlást 1896-ban Vasary Kolos hercegprímás, 1998-ban pedig Paskai László bíboros úr is megismételte.

Jézus Krisztus édesanyját, Máriát, az Istenhez legközelebb álló földi embert, az égi és földi szféra közti legfőbb közvetítőként tiszteljük. Mária patrónusi szerepére Clairvaux-i Szent Bernát: *De diligendo deo* című művének sorai mutatnak rá: „Az Úr akarata, hogy semmink se legyen, ami Mária kezén ne ment volna keresztül. S ugyanígy: ez az Ő akarata, hogy egészen Márián keresztül legyünk az Övéi.” A hívek védelmezője, imáik közvetítője az ún. Köpönyeges Mária ikonográfiai képtípusban jelenik meg.

A magyar ősvallásból az ősi Boldogasszony-képzet szerencsésen olvadt egybe a kereszténység felvételével, a Mária tisztelettel.

A Patrona Hungariae szobrom alkotásakor a Köpönyeges Mária, az ősvallás Napba öltözött Boldogasszonya és a Magyarok Nagyasszonya ikonográfijának képei lebegtek lelki szemem előtt. Ennek megfelelően a kompozícióban a Szűz Anya – a szentekhez illően – mezítelen lábával tapossa el a holdsarló alatt a kígyót, a gonoszt. Diszmagyar ruhában, fenséges királynői testtartásban, fején a Szent Koronával, glóriával ül égi trónusán. Szép magyar nő, hosszú haját varkocsba fonva, visszatüze viseli. Kedves és tiszta mosolyával megnyugvást, biztonságot és derűt sugároz. Bal karjában tartja gyermekét. A kis Jézus egyszerű ruháscsokban, áldó kéztartásban glóriát visel. A Szűz Anya jobb kezében tulipánosjogart tart, e motívum a magyar népművészetben az anyának és az anyaföldnek a szimbóluma. A magyar koronázási palást sátorszerűen borul Patrónánk vállára. Számomra

fontos volt az üzenetértéki palást. Szimbolikusan úgy érezhetjük, hogy e palást alatt védelmet találva elfér az összmagyarság!

Hálás szívvel fohászokdjunk együtt:

„Boldogasszony, Anyánk, régi nagy Patrónánk,
Magyarországról, Édes hazánkról,
nagy ínségben lévén így szólít meg hazánk:
ne feledkezzél meg szegény magyarokról.”

Emese – (~800 - ?)

Emese a magyar mitológia szerint az első magyar uralkodóház, az Árpád-házi uralkodócsalád ősnője. Neve is az anya jelentésű egykori magyar eme szónak a kicsinyítő képzős származéka: anyácska.

Emese álma az egyik legkorábbi eredetmondánk és a magyarokat új hazájába vezető Álmos fejedelem származásáról szól, keletkezése 860–870 körülre, de mindenképpen 820 és 997 – Álmos

születése és a kereszténység felvétele – közé tehető.

A Gesta Hungarorum – A magyarok viselt dolgai – címmel a magyar nemzet első krónikája. Szerzője az ismeretlen, Anonymus és III. Béla király udvarában, 1200 körül készíthette. Anonymus egy régebbi forrás alapján meséli el e legfontosabb eredetmondánkat. Kézai Simon krónikája, a Gesta Hunnorum et Hungarorum – azaz A hunok és a magyarok cselekedetei – 1283 körül keletkezhetett és ebből a gestából ismerjük a magyar totemisztikus állatös, a turulmadár nevét – „quae Hungarice turul dicitur”. Nagy Lajos király udvarában 1360 körül készült a Képes krónika, amelyben Kálti Márk ugyancsak leírja a csodás álom legendáját.

Ismerjük meg Anonymus krónikájának 3. fejezetéből az Emese álma mondatát:

„Az Úr megtestesülésének 819 esztendejében Űgyek, mint fentebb mondtunk, nagyon sok idő múltán Magóg király nemzetségéből való igen nemes vezére volt Szittyország, feleségül vette Dentü-Mogyerben Ónedbelia vezérnek Emese nevű lányát. Ettől fia született, aki Álmos nevet kapta. Azonban isteni csodás eset következtében nevezték el Álmosnak, mert áldott állapotban levő anyjának álmában iteni látomás jelent meg turulmadár képében, és reá szállva teherbe ejtette őt. Egyszersmind úgy tetszett neki, hogy méhéből forrás fakad, és ágyékából dicső királyok származnak, ámde nem a saját földjükön sokasodnak el. Mivel tehát az alvás közben föltűnő képet magyar nyelven álomnak mondják, és az ő születését álom jelezte, azért hívták őt szintén Álmosnak. Vagy azért hívták Álmosnak – ami latinul annyit mint szent –, mivel az ő ivadékából szent királyok és vezérek voltak születendők.”

A fent említett éberagadási jelenet mintegy térbe kivetült látomás megjelenik a szobor kompozíciójában a jurtasátor formáját idéző hátlapon a csodaszép alvó Emese alakja mögött. Ennek felületébe karcolva az álom lenyomata figyelhető meg. Hitelességre törekedve, itt a Nagyszentmiklósi aranykincs 7. számú korszójának trebelt ábrázolását vettem alapul. A ruházat esetében, pedig László Gyula professzor által rekonstruált, Czibakházán talált honfoglaláskori sírban fekvő fejedelemasszony viselete figyelhető meg Emese alakján. Fejedelemasszonyi rangját a homlokát övező négy szív alakú palmetta formájú fejdísz mutatja, amelyeken egyébként szembenéző párban, turulmadarak tűnnek fel. Az Árpádok totem állata éppen a turul volt, így méltán viseli homlokán e fejedelem-asszonyi koronát az a nő, akit az Árpád-ház ősnőjeként tisztelünk. Mintha Juhász Gyula: Emese álma című versének sorai elevenednének meg:

„...Szépanyánk volt, sorsok anyja,
...És följe vén turulnak
Álmodott föl-fölriadva, ...
Védő szárnyai borulnak...”

*Fotók: Gedai Csaba
fotóművész*

Az 1. Kerület Tiszti és Vándor Konferenciája Wangban, 2014. február 21.–23.

Münchentől nem messze, Wangban tartotta meg a Külföldi Magyar Cserkészszövetség 1. Kerülete az idei év Tiszti és Vándor konferenciáját, amelyen közel hatvanan vettünk részt, fiatal vezetők, vándorok, akikhez a 16 év feletti aktív cserkészek tartoznak és a cserkészcapatok vezetősége. Ilyen konferenciát minden évben szervez az európai cserkész kerület és a fő célja a cserkészet jövőbeli lépéseinek tisztázása. Összesen hat országból jöttek cserkészek, Németország, Ausztria és Svájc mellett voltak résztvevők USA-ból, Svédországból és az Egyesült Királyságból is.

A konferenciának két fő témája volt. Az egyik a fiatal vezetőknek szólt, ahol továbbképzés folyt, munkacsoportokban és közösen egyaránt. A fiatalságot érintő és égető problémákat helyezték középpontba, ami főleg a tinédzserek és fiatal felnőttek figyelemfelkeltése, megtartása, érdekes és színes programok megtervezése és kivitelezése úgy, hogy hasznos legyen mind az a cserkészetnek, a külföldön élő magyar közösségeknek és a magyarságnak.

A vezetőség szintén az aktuális problémákat tekintette át, elemezte a múlt évét, annak sikereit és hibáit, munkatervet készített a cserkészet jövőjéről és a következő lépésekről.

A megbeszélésen szó került az európai kerület költségvetéséről, a kerületi vezetőség munkájának átszervezéséről, szakvezetői feladatok kiosztásáról, a cserkészet reklámozásáról, anyagi támogatásokról, felújításokról, az újonnan alakult csapatok segítéséről, a vezetőképzésről és a jövőbeli cserkészprogramokról.

Ezen felül Szórád Gábor, a KMCSSZ főtitkára és az Összmagyar cserkésziroda vezetője ismertette a Magyar Cserkészszövetség Fórumának a terveit és bemutatta az Összmagyar Cserkész Stratégiát, aminek céljai között szerepel a cserkészet vonzóbbá tétele, új csapatok létrehozása és támogatása és a nemzeti mozgalom erősítése.

Sokan nem is gondolnák, de úgy, mint minden sikeres egyesületnek és cégnek, a cserkészetnek is komoly háttere és gerince van, és nem ünnepelehetjük volna nemrég a magyar cserkészet 100. évfordulóját a vezetőség kemény munkája, kitartása és szakértése nélkül. A Külföldi Magyar Cserkészszövetség egyik legfőbb feladata a magyarság megőrzése. A vezetőség sokszor a szabad hétvégéket félredobva, időt és fáradságot nem kímélve azon dolgozik itt külföldön, hogy a cserkészet fennmaradjon, a magyar fiatalok megfelelő és értékes programokhoz jussanak és a nemzeti tudat ugyan olyan erős maradjon, mint amilyen régen is volt és a gyerekek büszkén merjenek kiállni, hogy ők magyarok, hogy ők cserkészek.

De nem lennénk igazi cserkészek, hogyha nem játszottunk volna népjátékokat, nem táncoltunk volna néptáncot és nem barkácsoltunk volna farsangi maszkokat. Természetesen az esti tábortűz sem maradhatott el, ahol énekelve és táncolva mutattunk be farsangi szokásokat és természetesen, mint minden cserkésztalálkozáson, itt is a konferenciát a magyar zászló levonásával és a himnusz eléneklésével zártuk.

Póser Tibor st.

72. számú Széchenyi István cserkészcsoport, Bécs

A BUOD elnökség levelének magyar fordítása, melyben tiltakozik az ARD (1. Német Közszolgálati Televízió) Tanácsánál a magyar választási rendszert alaptalanul kifogásoló tudósítások ellen.

Az ARD Elnöki Tanácsának
Hopfenstr. 4
80335 München

Tárgy: Tiltakozás a magyar választási rendszert alaptalanul kifogásoló tudósítások ellen

Tisztelt Címzettek!

A Németországi Magyar Szervezetek Szövetségének (BUOD) elnöksége sajnálattal vette tudomásul, hogy néhány nappal az európai parlamenti választások előtt, illetve a választások utáni estén az Önök csatornáján azt a benyomást próbálták kelteni – különösen tudósítójuk, Rolf-Dieter Krause –, hogy a magyar választási rendszer nem demokratikus. Újból és újból azt kritizálták, hogy a szavazatok 45 százaléka elegendő a parlamenti mandátumok kétharmadának megszerzéséhez. Szeretnénk leszögezni: A magyar választási rendszer ötvözi az országos listás (arányos választási) rendszert (93 mandátum), illetve az egyéni választókerületi (relatív többségi) rendszert (106 mandátum). A kormányzó polgári-keresztény pártszövetség 37 listás és 96 egyéni mandátumot szerzett meg. Így jöhet létre a kétharmados többség.

A brit választási struktúra a többségi rendszer alapján csakis az egyéni mandátumokat foglalja magában, ezt az eljárást az

Önök csatornája mégsem vonja kétségbe, nem is rágalmazza állandó jelleggel azzal, hogy demokráciellenes lenne. Egy baráti ország választási rendszerét akár explicit vagy implicit antidemokratikusnak nyilvánítani egy olyan súlyos vád, amely alapos indoklást igényel. A valóságban azonban szerkesztőségük állításai még egy felületes hitelességi vizsgálat elvégzése után sem bizonyulnának helytállóknak. A magyar választási rendszer nem kevésbé demokratikus, mint német, brit vagy amerikai megfelelője. A választási eljárás igazságosságának kérdése egy filozófiai kérdés, amelyet többféleképpen lehet megvitatni.

Határozottan vissza kell utasítanunk az Önök csatornája által közölt számmisztikai bűvészműtárványt, melyet egyértelműen politikai fegyverként használnak. Nem fogadhatjuk el, hogy Magyarországgal kapcsolatosan olyasmit kifogásoljanak, amit sok más ország viszonylatában alkotmányos szabályszerűségnek könyvelnek el.

Magyar gyökerekkel rendelkező német állampolgárokként és Németországban élő magyarokként, illetve adófizetökként elvárjuk a tényszerű információkat, az igazságnak megfelelő és árnyalt kritikát, továbbá az elfogulatlan anyaggyűjtést.

A BUOD Elnöksége

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Vadrózsa Magyar Néptáncsoport

Advent – Mikulás – Karácsonyváro ünnepség

Nagy volt az izgalom, hisz a „Daloskert” gyermekfoglalkozáson tanult énekeket, szövegeket most a sok vendég előtt kellett bemutatni! Persze az a kérdés is foglalkoztatta egyik-másik gyereket: Valóban eljön a Mikulás bácsi? – de azután minden gondolat a műsorra terelődött.

Fölzendült a kezdőének „Ébredj ember mély álmodból...”. Már kezdett sötétedni a teremben, mikor a gyermekek adventi éneke következett, így az egyenként meggyulladó gyertyácskák lángja szépen világított.

Ezután további adventi énekek, majd ünnepi versek követték egymást, amikor egyszer csak csilingelésre lettünk figyelmesek.

„Jön, igazán itt van a Mikulás!” „Jaj, de a Krampusz is a virgáccsal!” „Nagyi, ugye oda jössz velem hozzá, én az idén nem mindig voltam jó!” „... a Krampuszt idén nem pusziom meg” hallatszott innen-onnan.

„Krampusz, itt terád biztos nincs szükség, mert itt csupa jó gyerek van!” – mondtuk, de azért ő csak besettenkedett.

Mikulás bácsi aranykönyvéből sok dicsérni és persze feddni való is kiderült, de végül mindenki kapott ajándékzacskót, amit a sok, csillogó szemű gyermek nagy örömmel, halk, vagy hangosabb köszönettel vett át. Énekekkel búcsúztattuk a Mikulás bácsit, vidám kíséreléssel együtt.

A kávézós, sütis szünet után ismét izgatottan álltunk a terem ajtaja előtt, mert az anygalkák, pásztorok Bölcsőcskés jelenete következett. Öröm és kis büszkeség töltötte el utána mindegyiküket, hogy jól sikerültek a dalok, versek.

A közösen énekelt szép, többnyire jól ismert karácsonyi énekek meghitt hangulatot keltek! Megérezük az ünnep lényegét, hiszen a családokkal együtt örültek a különböző korú, család nélküli vendégek is! Mindegy, hogy honnan jöttünk, együvé tartoztunk, fiatalok, idősek együtt ünnepeltünk, együtt vártuk a betlehemi fény felragyogását!

Ezúton is köszönetet mondunk a BUOD-nak és mindenkinek, aki valamilyen módon hozzájárult az ünnep sikeréhez!

„Daloskert” – hageni énekes gyermekfoglalkozás

Ma, a karácsony előtti utolsó foglalkozáson, barkácsolással kezdünk. Színes, átlátszó papírból különböző nagyságú, ablakra ragasztható anygalkákat készítünk, és aki ügyes, csillogó haját is ragaszthat rá. Mikor már jó néhány anygalka fekszik az asztalon, átülünk a „dalos” körbe.

Amint beröpülnek a hangoeszközök, kezdődik az ének. A sok tanult dal között már több gyermeknek van kedvence, így természetesen azok is sorra kerülnek, kívánsághangversenyszerűen.

Advent lévén, az ünnepvárásról és Karácsonyról beszélgetünk, énekelünk. Az új, mezőségi népdal, „Betlehemi falucskában...” témája is ide kapcsolódik. Előbb szinte áhítatos csöndben hallgatják a gyermekek és az anyukák a bemutatást, de hamarosan egyre bátrabban kapcsolódnak be a közös énekbe.

Ezután természetesen a közelgő Advent-Mikulás-karácsonyi ünnepség műsorának szövegeit és dalait is gyakoroljuk.

A sok ülés után jól esik az énekes, ritmusos járás, majd egy kis játék. A végén átismételjük a tanultakat és énekelve búcsúzzunk: „A viszontlátásra!”

Münnich-Ákontz Ildikó

Brunszvik Teréz Társaság

Gyermekfarsang a Collegium Hungaricum-ban

Az idei farsangi multság a CHB kezdeményezéséből a Brunszvik Egyesülettel közös kooperációban jött létre. A rendezvény hatalmas érdeklődésre tett szert, a belépőjegyek már az esemény előtt 2 héttel elfogytak. Február utolsó péntekjének délutánján teltházas, 250 fős publikum köszöntötte az est fénypontját, Gryllus Vilmost. A technikai háttérrel és a helyszínt a CHB csapata biztosította. Gryllus Vilmos a koncert után beszélgetett a gyerekekkel, lehetőség volt a CD-inek a megvásárlására. Ez azokat a rajongókat, akik keveset utaznak Magyarországra, nagy örömmel töltötte el. A farsangi multság ezután vette kezdetét: átöltözés, arcfestés, majd jelmezes felvonulás következett, ami egy táncos mulatsággal végződött. A színes magyar zenék, a régi magyar slágerek tánca készítették gyerekeket, felnőtteket egyaránt. Az est teljes ideje alatt lehetett falatozni a büfé kínálatából, ahonnan a magyaros finomságok sem hiányozhattak. A fergegetőtől

visszavonulni kívánó gyermekek egy nyugodtabb asztalnál barkácsolhattak vagy rajzolhattak, színezhettek.

Adventi Táncházt

Advent első vasárnapjára esett a barkácsolással egybekötött Táncházt. A kellemes, adventi hangulatúra díszített teremben gyülekeztek a családok. A barkácsasztalnál kicsik és nagyok egyaránt kipróbálhatták kezűgességüket. Lehetőség volt mézeskalács-díszítésre, háromdimenziós karácsonyfadísz készítésére, dekorálására kartonpapírból, valamint karácsonyi gömbdíszek készítésére dekupázs-technikával, ami inkább a nagyobb gyermekek figyelmét kötötte le. A tánctanáró karácsonyi, adventi dalokkal tette meghitté a délután hangulatát, az egész közösséget éneklésre ösztönözve, élő zenei kísérettel. A két hegedűs játéka adta a karácsonyi dalokhoz a háttérrel, majd az ezután kezdődő táncházt is ők húzták a talpalávalót. Az adventi büfében volt sült tök, mézes és fahéjas sütemény, pogácsa, de a közkedvelt karácsonyi beigli sem hiányozhatott. Az adventi táncházt diavetítéssel zárult, a gyermekek kedvenc meséi elevenedtek meg a lesötétített terem falán.

Köszönet a BUOD támogatásáért!

Pein Gabriella, Berlin

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Hamburgi Magyarok Egyesülete

Őszi csoda – az '56-os magyar forradalom erdélyi vonatkozásai

Egyesületünk idén Kilyén Ilka marosvásárhelyi színésznő összeállításával – Ritziu Ilka Krisztina és Ion Ritiu színművészek, valamint Mészáros Zoltán virtuóz táncos közreműködésével – emlékezett meg az 1956-os forradalom és szabadságharcról.

A BUOD társszervezőként támogatta az előadást, melyet a Nürnbergi Magyar Egyesülettel karöltve tudtunk megvalósítani.

Rendkívül gazdag és nagyhatású műsor, amiben a tánc, vers, próza, a vallomások, az együvé tartozás és az egészséges büszke nemzeti öntudat megélését, az alkalomhoz illő ünneplést eredményez. Ebben a variánsban olyan különlegességek is vannak, mint egy vers belső lüktetését követő, versre előadott páros tánc, amit két jól táncoló szép fiatal mutat be, miközben Kilyén Ilka verset mond. A műsorban a felfokozott emberi érzéseket és lelki állapotokat a magyar néptánc és népdal egyedi nyelvezete mutatja be, például a háború utáni életkedvet, a terrorral való dacolást vagy éppen a forradalmi hangulatot.

A forradalom erdélyi vonatkozásaira is kitér a műsor, a legújabb történelmi kutatások fényében, de a művészet eszközeit, kifejezőerejét felhasználva, sokak számára eddig ismeretlen tényeket is közölve.

A műsorral 2011-ben az 56-os forradalom 55. emlékévében, Svédországban egy 9 előadásból álló turnén nagy sikert arattak.

Élvezetet jelentett a tiszta kiejtés, mellyel mind Ilka, mind leánya, Krisztina a magyar költészet remekeit tolmácsolták. Az este felejthetetlen élményt nyújtott a közönségnek.

Friedrich Ireghy Annamária

Március 15-i megemlékezés a Hamburgi Magyarok Egyesületében – az Egyesület gyerekcsoportjának közreműködésével

Március 15-én, szombaton délután népviseletbe öltözött gyermekek – a legidősebb 12, a legifjabb még nincs 3 éves – izgatottan vártak első fellépésükre.

Március 1-én, a szokásos gyerektalálkozó keretében gyönyörű pártákat, huszárcsákókat készítettek. Megbeszéltek az előadásra kerülő verseket, melyeket szüleik segítségével begyakoroltak. Közvetlenül a premier előtt került sor a főpróbára – így különösen érthető izgatottságuk.

Végre bevonulhattak a terembe, felsorakoztak a magyar zászló alatt. Közülük a legkisebb alig-alig hosszabb a csákójánál, de büszkén húzta ki magát ő is, ahogy az egy igazi huszárhoz illik. Sorra előre léptek és szavaltak, énekeltek. Sarkady Sándor, Weöres Sándor, Donászy Magda versei hangzottak el, de természetesen Petőfi Sándor Nemzeti dala sem maradt ki a műsorból.

Minden jól sikerült, senki sem sült bele a versébe. Látszott, komolyan vették a felkészülést. Csak én törtem a fejem. Eredetileg 8 szereplőről volt szó, s ugyan a biztonság kedvéért 10 csomagocskát készítettem, nehogy valakinek ne jusson „művészi honorárium”, a sorban 13 gyermeket számoltam. Most mit tegyek? Valahogy ez is megoldódott. Anna, aki már nagy lány, lemondott a kicsik javára. Csokik kerültek elő a közönség táskáiból, s így az összes ifjú művésznak jutott belőle.

Több mint egy éve 3 tagunk vette kézbe a gyerekcsoport irányítását: Borsos Edit (népi tánc) Annamari Ildikó Sztasko-Kovács (óvónő) és Orbán Vica (szervező). Kitűnő együttműködésüknek köszönhetően folyamatosan növekszik a gyerekcsoport létszáma és a foglalkozások színvonala. A március 15-i megemlékezés első felvonása lelkes munkájuk eredménye.

A második felvonást, az ünnepi beszédet Nagymihály Zoltán, a Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasa tartotta. A „forradalom” szónak az Értelmező Szótárban olvasható jelentéséből kiindulva vizsgálta az 1848. március 15-én lezajlott eseményeket. Elemezte a reformkori előzményeket és kifejtette: akármennyire eltér is mindaz, ami e napon Pesten és Budán történt, az Értelmező Szótár szigorúan vett definíciójától, a lelkekben és érzésekben biztosan forradalom zajlott akkor.

És mi is pont úgy szeretnénk győzni mindennapjaink harcaiban, mint ahogy ők tették: azzal a gyorsasággal és véres áldozatok nélkül. Mert végső soron mi is azt szeretnénk, hogy saját magunk dönthessünk sorsunkról” – fogalmazott.

Friedrich Ireghy Annamária

Vörösmarty Mihály: Szabad sajtó

**Kelj föl rab-ágyad kópárnáiról,
Beteg, megsibbadt gondolat!
Kiálts fel érzés! mely nyögél
Elfojtott, vérző szív alatt.**

**Oh, jöjtek ki, láncra vert rabok,
Lássátok a boldog, dicső napot,
S a honra, mely soká túrt veletek,
Derűt, vigaszt és áldást hozzatok.**

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Hannoveri Magyar Egyesület

Ovi-sulis Karácsony-Mikulás-ünnepség

A hannoveri magyar Ovi-suli ovisai, iskolásai 2013-ban is serényen készültek a téli ünnepekre. Az idős fehér szakállútól tavaly így köszöntünk el:

„Viszontlátásra Mikulás! Jövőre is visszavárunk!”

Már novemberben lázas munkába fogtunk hát, hogy időben elkészüljünk mindennel. Azért, hogy tudja, hova és mikor

várjuk, színes, vidám meghívó levelet készítettünk, amiben szeretettel meghívtuk öt december 8-án megtartott mikulás- és karácsonyi ünnepségünkre. Az Ovi-suli konyhájában is nagy volt a sürgés-forgás, égett az apró kezek alatt a munka. Ínycsiklandozó édes-fűszeres illat lengte be a termet, ötletesen feldíszített mézeskalácsok sülték és kerültek a tányérokra. Az ünnepi asztalra szivárvány papíros, üveg mécses tartókat barkácsoltunk és arról ábrándoztunk, hogy idén fehér, habos hóban ünneplünk talán.

Az ünnepség napjára minden készen állt. A hannoveri magyar református közösség lelkesítője betlehemes játékkal egybekötött, karácsonyi istentisztelete ünnepi fényt gyújtott a szívekben. A ceremónia végeztével következett az ovi-sulisok műsora. Mikulás köszöntő dalokat tanultunk és Weöres Sándor, illetve Donászy Magda kedves, téli verseit hívtuk segítségül, hogy tolmácsolják ünnepi érzéseinket. „Télapó itt van, hó a subája...” daloltuk műsorunk végén, és amit erősen kívánunk a csodák estéjén, az valóra is válik. A Mikulás ismét eljött a hannoveri magyar gyerekekhez, akik izgatottan állták körbe, csodálták bolyhos szakállát, simogatták bársonyos kabátját. „Mikulás, hol hagyta a szánod? És hol van Rudolf?” – csendült fel egy kisfiú hangja. A Mikulás barátságosan megsimította a kobakját és így szólt: „A szomszéd utcában hagyta őket. Itt már nem lettem parkolóhely!” A méretes puttonyból mindenkinek jutott ajándék, Mikulás pedig hálás szívvel fogadta a neki készült rajzokat, ajándékokat. A puttony kiürült, a Mikulás ismét útra készen állt. Megígérte, hogy jövőre újra találkozunk. Hosszasan integettünk utána.

Sajti-Kollár Andrea és Jókuti Andrea

Hannoveri táncévtége

Több hónapos szervezőmunka eredményeként március utolsó hétféje a magyar néptánc jegyében telt Hannoverben. A Hannoveri Magyar Egyesület mezővári táncanfolyamot és táncházat szervezett, a sok magyar és német érdeklődő nagy öröme.

A táncévtége március 28-án, péntek délután rövid bemelegítéssel kezdődött, majd rögtön bele is kezdtünk a mezővári akasztós elsajátításába. Mivel voltak teljesen kezdők is, ezért az alapoktól indult a tanítás, de egy-két óra elteltével már mindenki biztosan járta az akasztóst.

A farszto tánc tanulása közben, a szünetek alatt mezővári dalokat tanultunk és mezővári felvételek megtekintésére is lehetőség nyílt. Így az idő előrehaladtával már nemcsak a lépések, de az énekek is egyre magabiztosabbá váltak.

Amikor az akasztóst már eleget járta a társaság, elkezdtük a szökös és csárdás tanulását és egészen este 10-ig ropta a csapat.

Szombaton néhány új érdeklődővel kiegészülve folytatódott a kurzus, reggeltől egészen a Tokos zenekar dél körüli érkezéséig. Ekkor élő zene váltotta fel a gépzenét és a Kolozsvárról érkezett banda is meggyőződhetett arról, hogy mennyit tanultak a kurzus résztvevői alig egy nap alatt.

A közös ebéd után további éneklés és videózás következett, majd egészen délután ötig folytattuk a mezővári táncok tanulását. A kurzus végére már bonyolultabb csapásokat és forgás-kombinációkat is elsajátítottak a résztvevők, hogy rövid pihenés után a táncházban próbálhassák ki frissen megszerzett tánc tudásukat.

A kurzus résztvevőinek nem sok idejük volt a pihenésre, ugyanis 18 órától elkezdődött a gyermektánc ház. Itt a gyerekek népi játékokat játszottak és a sárközi ugróst tanulhatták.

A tánc szünetében lehetőség volt a Tokos zenekar muzsikáinak és hangszereinek közelebbi megismerésére, a gyerekek nagy öröme. Miután sikerült tisztázni, hogy milyen hangszerek szólnak tánc közben, és hogy melyik hangszert szól mélyebben, folytatódott az aprók tánca egészen este 7-ig.

A kicsik után a felnőttek következtek. Kb. egy órás blokkokban tanulhattak előbb szatmári, széki, sárközi, majd kalotaszegi táncokat. Akik tudtak, azok széki sűrű és ritka tempóval is kiálltak a zenészek elé, sőt néhányan még a kalotaszegi legényes tudásukat is megmutatták.

Természetesen a frissen elsajátított mezővári sem maradhatott el, így azok, akik pénteken és szombaton is részt vettek a kurzuson, „élesben” is tesztelheték megszerzett tudásukat. Ez olyan jól sikerült, hogy a felületes szemlélő bizony nem tudta eldönteni, hogy ki az, aki már évek óta ismeri és ki az, aki csak 1-2 napja táncolja a mezővárit.

A kiváló muzsikának és a jó hangulatnak köszönhetően egészen hajnali 3-ig tartott a tánc, ezt követően pedig hosszú nótázás vette kezdetét. Így nem meglepő, hogy fél ötkor hagyták el a helyszínt a legkitartóbb és legfáradtabb táncosok.

A következő hannoveri táncházra a tervek szerint szeptemberben kerül majd sor. Reméljük, hasonló fergeteges sikerrel!

Írta: dr. Weidinger Péter; Fotók: Nagymihály Zoltán

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolóí

Bechtold Róza – Ulm

Bechtold Róza vagyok, 24 éves, Budakeszin élek a szüleimmel és testvéreimmel. Végzettségemet tekintve tájépitész vagyok. Ének-zene szakon érettségiztem Budapesten, a zene mindig nagy szerepet töltött be az életemben, több kórusban is énekeltem, tíz évig zongoráztam, két éve pedig elkezdtem tangóharmonikán játszani. Tízéves koromtól fogva színjátszom amatőr szintársulatoknál, emellett számos egyházi és iskolai ünnepségen szerepeltem. Nyolc évig tanultam magyar néptáncot, általános iskolai tanárain korán megismertették velem és diáktársaimmal a magyar népi hagyományok, szokások világát, nagy hangsúlyt fektettek ezek ápolására.

Budakeszin a sváb hagyományörző közösség aktív tagja vagyok, édesanyám a Budakeszi Helytörténeti Gyűjtemény és Tájház vezetője, az általa szervezett programokban mindig segítségére vagyok, legyen szó hagyományörző nyári táborról, múzeumok éjszakájáról vagy adventi készülődésről. A Budakeszi Német Önkormányzattal karöltve svábbálokat, templombúcsúkat, helytörténeti szabadegetemet, kórustalálkozókat szervezünk és bonyolítunk le.

Kérdésként, miért vagyok itt, mikor Magyarországon belül is egy nemzetiség fennmaradásáért küzdök. Véleményem szerint attól, hogy valaki vállalja származását, nem szűnik meg magyarnak és magyar nemzeti érzelműnek lenni. A hazám, Magyarország ügye mindig fontos szerepet játszott az életemben, a magyarság sorsát szívemen viselem határokon belül és kívül. Remélem, a félév során kiérdemlem a megszavazott bizalmat és sikerül megfelelnem az elvárásoknak.

FILMKLUB AZ ULMI MAGYAR KULTÚREGYESÜLETBEN

Május 16-án elindult az Ulmi Magyar Filmklub nevet viselő estsorozat az Ulmi Magyar Kultúregyesület fizikai és szervezeti keretein belül. A filmklub a jövőben kéthetente pénteken kerül majd megrendezésre. Műsorán minden alkalommal más magyar filmmel, megismergetve az érdeklődőket a magyar filmtörténet remekeivel napjainktól egészen az 1940-es évekig visszamenően.

Ulmiban nagy problémát jelent, hogy a magyar egyesületbe nem járnak fiatalok, illetve csak elvétve fordulnak meg, noha nem kevés magyar fiatal él a városban és annak 80 km-es körzetében. A rendszerváltás előtti időkben, illetve azt követően még pár évig nagy élet és jó közösség jellemezte az Ulmi Magyar Kultúregyesületet, nem jelenthetett gondot egy március 15-i ünnepség, egy anyák napi est, vagy bármilyen kulturális program megszervezése és lebonyolítása, s az érdeklődők is mindig szép számmal voltak jelen, kicsik és nagyok egyaránt. Néhány éve azonban jelentősen csökkenni kezdtek a klubba rendszeresen ellátogatók száma, több csoport is kivált az egyesületből önálló szervezetté alakulva. Az alapító tagok, „rég motorosok” közül többen szívükön viselik az egyesület sorsát, ők az elmúlt közel negyven évet végig dolgozták azért, hogy az ulmi magyarok számára mindig létezzen egy maroknyi Magyarország még itt, idegen földön is, ahová bármikor hazatérhetnek. Mostanra pedig szívesen átadnák a stafétát az újabb generációknak, ha képviselhetnék magukat. Nem kívánják tőlük, hogy vegyék át a klubvezetést egyik pillanatról a másikra, hanem fokozatosan, mint ahogy a gyermek járni tanul, az első időben fognak a kezüket, segítenék őket minden tapasztalatukkal, aztán a megfelelő pillanatban, amikor a csapat már megerősödött az önálló életre, elengednék, hadd járja a maga útját. De megfelelő programok és pezsgő élet hiányában a fiatalok el-elmaradnak a magyar klubból, ószinte bánatára az oszlopos tagoknak, akik így végignézhetik, hogyan vérzik el több évtized munkája lassan, de biztosan.

A fenti probléma orvoslására született meg most az Ulmi Magyar Filmklub. Hisz a mozi mindenki szereti, fiatalok és idősebbek egyaránt. S miközben a jelenlévők megnéznék egy színvonalas magyar filmet, megismerkedhetnek egymással, megszülethet a kapcsolat a korszaltályok között. A magyar klub egy olyan helyé válhat az ifjúság

számára is, ahová érdemes eljárni rendszeresen, ahol barátok között lehetnek. A közelmúltban kiköltözőknek ugyanis nagy problémájuk a magyar társaság, a magyar barátok hiánya, messzisége, egyszerre kell tehát lehetőséget biztosítani nekik a barátkozásra és a kultúrájuk ápolására, így nekik is szívügyükké válik majd az egyesület.

Az első alkalmon tízen vettünk részt, ami családiának mondható, de remélhetőleg ez csak a kezdet. Voltak a meghívottak között, akik nem tudtak eljönni, azonban elküldték barátaikat (nem csak Ulmból, de a környező kistéleplésekről is jöttek). A technikai berendezés adott volt az egyesületi házban, csak a filmről és a résztvevőkről kellett gondoskodnunk. Kedvcsinálónak Goda Krisztina Kaméleon című filmjét választottuk, egy igazi magyar sikerfilmet egy mai, sikeres rendezőtől, kiváló színészekkel, mivel egy ilyen filmben mindenki kedvét lelheti. A film után a fiatalok rövid ideig még beszélgettek az egyesületi házban, majd együtt indultak el az ulmi estébe egy italtra, s később már jó ismerősöktől búcsúzva, a következő alkalomkor való viszontlátás reményében tértek haza. Remélhetőleg addig is minél több ismerősüknek mesélnek majd a magyar filmklubról, s két hét múlva már jóval többen tölthetünk el egy hasonlóan kellemes estét.

Szeretetteljes péntek délutánok az ulmi Babakörben

Péntek délutánként 16 óra tájban egy talpalatnyi varázslatos birtalom keletkezik a neu-ulmi Familienzentrumban. Egy és kilenc év közötti kislányok és kislányok érkeznek szülők, nagyszülők kíséretében, széles mosollyal az arcukon, izgatottan várva a találkozást. Vannak, akik egyből szaladnak szétrámolni, mások félénken, apró lépésekkel közelítenek. Mikor mind együtt vagyunk, leterítjük a takarókat, körbe ülünk, a csoportvezető Kern Nikolettá kezébe veszi a gitárját és kezdődhet a móka. Énekléssel indul a délután, minden gyermek választhat magának hangszert (csörgőt, triangulumot, tikfát), hogy hozzá tegyen a muzsikához. Először minden jelenlévőt köszöntünk énekszóval, majd következhetnek a magyar gyermekek életéből kimaradhatatlan „Pál, Kata, Péter”, „Hová megy te kislányulacska”, „Erdő szélén házikó” és más kedves dalok. A repertoár igen széles, a gyerekek számos dalt jól ismernek, ami nem is csoda, hiszen sokan közülük évek óta eljárnak a Babakörbe. Az énekléshez játék társul, ugrálunk, tekeredünk, mint a kígyó, hajladozunk, mint a fák, aztán ha kiénekeltek magunkat, jöhet az uzsonna. Valaki mindig meglepetéssel, finomsággal, születésnapkor torta is kerül az asztalra, s együtt ünnepelünk Halász Judit jól ismert születésnapjához. Uzsonna alatt a szülőknek alkalmuk adódik kicsit beszélgetni, jó látni, hogy az együttlét nem csak a gyermekeknek, de a felnőtteknek is élmény. Amint elfogytak a finomságok, következik a barkácsolás, rajzolás, festés, ragasztás, ahol a kisebbek és nagyobbak teret adhatnak kreativitásuknak, akinek pedig nincs hozzá kedve, azt várja a játéksarok. 18 óra körül a szülők elkezdnek összekészülni, mire felhangzanak a szívfacsaró „Még ne menjünk haza” mondatok. Szomorúságra azonban semmi ok, hiszen következő pénteken ismét látjuk egymást és folytatódhat a játék.

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

Bechtold Róza – Ulm

KIRÁNDULÁS NEUSCHWANSTEINBE

Május 18-án, vasárnap került sor az Ulmi Magyar Kultúregyesület által szervezett egész napos kirándulásra a neuschwansteini kastélyhoz, a bajorországi Schwangauba. Az egyesület vezetősége céljával tűzte ki minden hónapban legalább egy kirándulás megszervezését és lebonyolítását, ezzel is építve a helyi magyar közösséget.

Kora reggel indult a tízfős csapat az ulmi vasútállomásra, s jó három óras vonatkozás után meg is érkeztünk úticélunkhoz. II. Ludwig bajor király XIX. századi lovagára világszerte ismert. Naponta több százan látogatnak el a havas hegycsúcsok között felépített kastélyhoz, amit az álomvilágban élő király mesészerű képzelgéseinek helyszínéül építtettek. A buszvégállomástól gyalog vezetett utunk az épület bejáratáig a meredek kaptatón, majd rövid várakozás és nézelődés után bejutottunk. Megcsodálhattuk a pompás termeket a pincétől az emeletig, a falfestményekről megismerhettük a német mondavilágot, megtudhattuk, hogyan lehetett egy, a középkorok emlékül állított kastélyt a legmodernebb technológiákkal működtetni a XIX. század végén. A hely egyszerre hat lebilincselően és képtelenségként.

Kérve a múzeumból a csapat egyik fele fölkapaszkodott a közelben a sziklafalak közé ékelt hídra, ahonnan megcsodálták az ámu-

latba ejtő panorámát (a havas hegycsúcsokat, a tavakat és erdőket magába foglaló tájat), majd kisebb túra keretében a vízesés mentén leereszkedett az indulási ponthoz, ahol a csapat másik fele pihente ki a nap fáradalmait. Rövid beszélgetés és némi frissítő, valamint az el nem maradható csoportképzés után fáradtan, de mosolygósan az arcunkon indultunk el a buszállomás felé. Az ulmi pályaudvaron többen e-mail címet cseréltünk, majd búcsút vettünk egymástól. A visszajelzések alapján a kirándulás pompásan sikerült, következő alkalommal Lindauba vezet majd utunk. Reméljük, akkor még többen csatlakoznak majd hozzánk.

Dóra Áron – Hagen

Hagen - Ungarn

Hagen utcáin a tavaszi hónapokban különös plakátba ütközhetett az ember. Egy fiatal kínai fiú arcképe volt látható rajta, mellette nagy betűkkel UNGARN felirat.

Közelebről szemügyre véve kiderült, hogy a 2014. április 8-án a Hageni Stadthalle épületében megrendezésre kerülő városi szimfonikus zene-

kar koncertjét hirdeti. A kínai fiú pedig nem más, mint Kit Armstrong, amerikai születésű roppant fiatal zongoravirtuóz.

A hageni színház szervezésében rendezett hangversenyek előtt néhány nappal érrefelé szokás tematikus esteket rendezni, ahol az érdeklődő közönség előadások, beszélgetések alkalmával közelebb kerülhet az elkövetkező koncert zenei anyagának jobb megértéséhez. Így volt az a mostani alkalommal is. A főszervező, Christoph Lang jó kapcsolatot ápol a Vadrózsa Néptáncgyűttes vezetőjével, Münnichné Ákontz Ildikóval, így a magyar zeneszerzők – Erkel, Liszt, Bartók – műveit bemutató koncert előtt Ildikó adott rövid történelmi, zenetörténelmi áttekintést Magyarországról a jelenlevőknek.

A beszélgetésen részt vett David Marlow karmester, aki a műveket az európai klasszikus zenetörténet szemszögéből mutatta be. A programot a táncgyűttes palotás tánca és néptáncbemutatója tette szí-

nesebbé, kiegészülve Dóra Áron népi furulya bemutatójával. Az udvari tánc, a néptánc és a népzene következetesen vezette végig a hallgatóságot a nemzeti romantika zenei irányzatán keresztül az autentikus magyar folklór, Bartók folklorizmusáig.

A koncert előtt szintén tartanak egy rövid ismertetést a művekről, szerzőkről. Dóra Áron, a Kőrösi Csoma-program ösztöndíjasa itt is alkalmat kapott, hogy a jelenlevő közönségnek bemutasson egy villanásnyit a magyar népzene eredeti hangzásából. Az esthez kapcsolódva nyárád-menti furulyazenét játszott Bartók 1914-es gyűjtése nyomán.

A fergeteges sikerű koncerten elhangzott Erkel Ferenc Hunyadi László nyitánya, Liszt 2., A-dúr zongoraverseny és a Hungaria c. műve, valamint Bartók Tánctsvit zenekarra 77. szerzeménye.

A teltházas hangversenyteremben megközelítőleg ezer hallgató volt kíváncsi aznap este a magyar klasszikus zene érrefelé kevésbé ismert darabjaira.

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolóí

Dóra Áron – Hagen

Dóra Áron vagyok, néprajzos, népzeneész. Budapesten élek, idestova 10 éve tanítok népzene-t, emellett mesélek, játszom bábszínházakkal, és vőfélykedem az ország különböző pontjain, sőt inkább Kárpát-medence szerte. Nyaranta táborokban, év közben iskolákban, intézményes keretek közt dolgozom a magyarság autochton kultúrájának, jellemzően a népi kultúra egyes részleteinek átadásán. Pásztorhangszereken tanítok zenét, alsó tagozatban hon- és népismeretet. Meggyőződésem, hogy csak mintaadással lehet valódi nevelő tevékenységet kifejtetni, ezért igyekszem szélesebb körű ismeretekkel is gazdagítani diákjaimat. Tanulmányaim és több irányba mutató érdeklődésem inspirálta gyűjtőútjaim során igyekeztem a legtöbbet elsajátítani a hagyományos műveltség még fellelhető elemeiből. Ezeknek dokumentálásán túl a gyakorlati felhasználhatóságával is foglalkozom.

Barátaim is hasonló érdeklődésű és világszemléletű emberek. A velük való szoros kapcsolat szolgál számomra mintául a valódi közösségekről való gondolkodásról és annak megvalósulásáról. Meggyőződésem, hogy bármely nemzeti identitásnak legstabilabb alapja, sőt felépítménye is a saját népi kultúra megismerésével és alkalmazásával hozható csak létre. Legyen egy magyar közösség bárhol a világban, ha igénye van saját gyökereihez visszatérni, elsősorban ezekhez az eszközökhöz kell nyúlnia.

Reményeim szerint ezeknek az eszközöknek egy részét magam is bírom, és sikerrel tudom őket hasznosítani – ahogyan otthon – itteni tartózkodásom alatt is.

„Addig leszünk magyarok, amíg magyarul énekelünk, és magyarul táncolunk!” (Kallós Zoltán)

Március 15-i megemlékezés Hagenben

Az idei március 15-i megemlékezés rendhagyó módon március 16-án zajlott a hageni és Hagen környéki magyarok közösségében. Az esemény nem annyira a megszokott, hivatalos, történelmi megemlékezés jegyeit viselte magán, inkább az egészen fiatal külhoni generációnak a magyar szabadságharcról, nemzeti ünnepünkről, jelképeinkről kialakítandó ismereteinek interaktív, játékos formájú megalapozása volt.

A délután foglalkozásai két korosztályt érintettek: az egészen aprók Münnich-né Ákontz Ildikó vezetésével ölbeli játékokat, énekeket tanultak szüleikkel, a nagyobbak pedig Dóra Áronnal, a Kőrösi Csoma-program ösztöndíjasával készítettek kifestő emlékkönyvecskét a szabadságharc témájában.

Ennek kapcsán beszélgettek a huszárok kilétéről, a zászlóról, a kokárdáról, a címernek mai és Kossuth-kori alakjáról. Elhangzottak természetesen Petőfi ide vonatkozó versei is. A délután második felében a két korcsoport közösen vett részt a szülők hathatós közreműködésével a kézműves foglalkozáson, majd a későbbi huszárkiképzésen. Elsőnek szablyakészítéssel foglalkoztak – természetesen csak fából –, azután egy izgalmas kézműves szerszámmal, kötélverővel piros-fehér-zöld zsinórokat, köteleket készítettek.

Az est zárásaként a Gömri lakodalmi verbuválás analógiájára Áron huszárkiképzést tartott, ahol bot- és partvislovakon, kardbojtos szablyákkal felfegyverkezve, tréfás gyakorlatozást végeztek a lelkes huszárjelöltek, melynek végén még a huszáresküt is letették a bátrabbak. Aztán mindenki kapott eltávozást a süteményezésre.

A rendezvény visszhangjaként az egyik szülő megüzente, hogy fiuk a szablyával aludt, és igen el volt keseredve, hogy másnap az óvodába nem vihette magával. Hát igen, nem biztos, hogy a játszópajtások értékelnék a magyar virtust!

Csángó táncház Münsterben

2014. április 25-én került megrendezésre a Die Deutsch-Ungarische Gesellschaft Münster szervezésében az első magyar táncház az észak-német egyetemi városban. A rendezvényre éppúgy kíváncsian érkeztek német gimnazisták, mint a Társaság idősebb magyar tagjai. A mintegy 25 főnyi résztvevő mindegyike hosszabb-rövidebb ideig be is állt elsajátítani a moldvai csángó táncok nem olyan bonyolult, de annál több sikerélményt nyújtó táncait. Dóra Áron vezetésével először a lassabb tempójú körtáncok alaplépéseivel ismerkedhetett meg mindenki, majd az egyre gyorsabb, és egyre bonyolultabb táncokat már csak az igazán kitartóak ropták. A moldvai zene sokak számára merőben új hangzásvilága és a táncok elementáris ereje mindenkit magával ragadott. A szusszanásnyi szünetekben a Kőrösi Csoma-program hageni ösztöndíjasa rövid ismertetőt tartott ennek a hányatott sorsú néprajzi csoportnak történelméről, zenei- és tánc kultúrájáról, annak sajátosságairól. A lélegzethez alig jutók pedig magyar vörösborral és remekbe készült pogácsákkal tankolhattak energiát a következő „sirüléshez”. A rendezvénynek helyet biztosító Brücke – Internationales Zentrum – aulájának ajtajában többen megálltak nézelődni, némelyek aztán ott is ragadtak. A zenét egyelőre az intézmény magnója szolgáltatta, így nehezen lehetett a „bandának” megálljt vagy lassant parancsolni, de reméljük, hogy a jövőben élő zenére is tudják majd járni a helyi magyarok és német barátaik a serény magyarost, az öves táncot, meg a Gergelyt.

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

Fekete Balint – Stuttgart

Fekete Bálint vagyok, a Győr-Moson-Sopron megyei Vitnyédről. Immáron kilencedik éve táncolok a helyi Énekes Lenke Hagyományörző Egyesületnél. Aktív tagja vagyok a csoportnak, mely nem csak a táncpróbákon és fellépéseken való rendszeres megjelenésemet és helytállásomat jelenti. Tanulmányaimnak köszönhetően néprajzi kutatásokkal is segítem az egyesület munkáját. Középiskolai tanulmányaimat Fertődön a Porpáczy Aladár Kertészeti Szakközépiskolában kezdtem, majd egyetemi tanulmányaimat az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsész tudományi Karán néprajz-történelem szakon folytattam. A kollégiumi éveim során rendszeres képviselője voltam a kollégisták érdekképviselőének, illetve részt vettem a közösségi munkában. Aktív szerepet vállaltam többek között a kollégiumi napok lebonyolításában, illetve a gölyátáborok alkalmával. Szeretném stuttgarti tartózkodásom alatt a legtöbbet kihozni képességeimből, valamint egy olyan utat elkezdni, melyet akár jövőre folytatni lehetne a Kőrösi Csoma Sándor-program harmadik felvonásában, ha lesz rá lehetőség.

Jótekonysági bazár a stuttgarti katolikusoknál

A katolikus közösség minden évben megrendezi jótekonysági bazárját, melynek bevételét magyarországi vagy kárpát-medencei rászorulóknak számára elküldik. Idén a délvidéki szegény, tehetséges iskolások számára rendezték meg az akciót.

Május 4-én a találkozások vasárnapját ünnepelte a katolikus egyház. Ennek keretében négy ünnepelni, megemlékezni valója volt a közösségnek:

1. az Emmauszi tanítványok találkozása Jézussal,
2. ez alkalmából találkozásunk három német testvér-egyház közösséggel,
3. Mindszenty József esperes prímás halálának 39. évfordulója,
4. a bazár keretében találkozás a délvidéki rászoruló tehetséges fiatalokkal.

A vasárnap legfőbb csapásvonala az a bazár volt, melyet immáron minden évben megrendeznek és bevételét a stuttgarti katolikus misszió jótekonysági célokra ajánlja fel. Idén a délvidéki tehetséges, rászoruló iskolások javára. Az egyházközség tagjai felajánlhatták magyaros értéktárgyaikat, melyeket a négy egyházközség képviselői meg tudtak vásárolni, ezzel is támogatva a nemes célt. A babák, magyaros díszítésű fali tálak, magyar zenei cd-k mellett házi készítésű sütemények, kávé, ásványvíz is állt a bazározók rendelkezésére. A szervezők bográcsgulyás-főző versenyre is meginvitálták az érkezőket. Négy csapat indult el a megmérettetésen, melynek eredményeképpen finomabbnál finomabb ételek kerültek terítékre.

A szervezők és a résztvevők is szerencsések voltak, ugyanis az eddig másfél hétig tartó esőzéseket aznap felváltotta a napsütés és a jó idő. Így a kellemes tavaszi napsütésben sütkezve töltötte együtt a négy egyházközség május első vasárnapját. E nap és a magyar szokás szerint egy anyáknapj koncertre is sor került, melynek keretében a Tricolore Trio nevű zenekar örvendeztetett meg minden szívet. A zenekar tagjai között – a japán zongorista és a német fagott játékos mellett – tudhattunk egy magyar édesanyát is, aki oboajátékával kápráztatta el a kétnyelvű közönséget.

Reméljük, ez a nemes ügy célt talál, illetve hogy a stuttgarti magyarok adományozó készségüket továbbra is megőrzik, és a további akciók keretében is szívesen segítenek honfitársaikon.

„Túrót ettem üresen, attól járom ügyesen.” Tánc tanítás és tánc ház Leonbergben és Stuttgartban

2014. május 9-10-én a Stuttgart melletti Leonbergben több németországi magyar tánc csoport tagjai gyűltek össze, tudásuk bővítése érdekében.

Az idei évben felcsíki táncokat volt alkalma tanulnia a németországi magyaroknak, a felcsíki születésű Kádár Ignácól és feleségétől, Anettől. Így a magyarok a falu táncanyagát hiteles, eredeti adatközlőtől tanulhatták meg. Az oktatáson megismerkedtünk a lassú és gyorscsárdásukkal, illetve a településen ismertté vált polgári táncokkal is. Az idei táncoktatásra a stuttgartiakon kívül Münchenből, Nürnbergből, Ingolstadtból, Frankfurtból és Svájcban is érkeztek tanulni kívánó emberek.

Kádár Ignác és felesége, Nagypál Anett

A pénteken este kezdődő tánc tanulás és jó hangulat szombaton egész nap tartott, sőt tovább is fokozódott. A rendezvényen megfigyelhető volt a diaszpórában élő magyaroknak az az összetartása, mely a közös érdeklődésből, a néptánc szeretetéből fakad. Megmutatták, hogy egy nagyobb rendezvényre, melyből nagyon sokat nyerhetnek az emberek, még a távolabbi vidékekről is eljönnek. A továbbképzést egyfajta tábori hangulat járta körbe a közös étkezéseknél, a hajnali felételeknél a jóízű beszélgetéseknek köszönhetően. A próbák gyakran hosszúak és fárasztóak voltak, de mindenki testileg lefáradva, mégis vidáman, nagyobb tudással és új barátságokkal térhetett haza.

A stuttgarti Csöbörccsök táncgyűttes havonta egy alkalommal, szombat este tánc házat tart. A május havi tánc házat összekötötték a továbbképzéssel, illetve a Tánc ház Napjával is összhangban volt a dátum, így háromszoros alkalom volt a mulatozásra. A tánc ház remek alkalmat szolgáltatott arra, hogy az elmúlt két napban megtanult lépéseket, kombinációkat „élesben” is gyakorolhassuk. A táncolást a gyerekek kezdték meg fél héttől, majd a felnőttek vették át a helyüket nyolc órától és mozoghatták le a heti fáradalmakat a Magyar Klubban.

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

Molnár Gergely – Nürnberg

1984-ben születtem Kecskeméten, magyar-néprajz szakos tanár és muzeológus vagyok (ELTE-BTK). A magyar szak elvégzése után egy tanéven át magyart tanítottam, számos módszert sajátítottam el a magyar nyelv, irodalom, kultúra fontosságára való ráébredésre, a vonatkozó tudás elmélyítésének módjaira. Fő szakomnak azonban a néprajzot tartom, szívesen tartok előadásokat a magyarság páratlan anyagi és szellemi kultúrájáról, a Kárpát-medence tájegységeiről (személyes tapasztalatokkal kiegészítve). A néprajz PhD elvégzése során igyekeztem tovább bővíteni a magyarsággal és kultúránk, közösségeink, diaszpóráink, közös múltunk kutatásával kapcsolatos ismereteimet; továbbá közreműködtem határon túli tanulmányi kirándulások, részben összmagyarsággal kapcsolatos tematikájú konferenciák szervezésében. A képzés utolsó félévét Ausztriában töltöttem a bécsi egyetemen, részben ottani magyar közösségekben. A bölcsészeti képzés és a két éves egyetemi oktatómunka keretében könyvtárosi és némi levéltárosi ismeretekre is szert tettem.

Tízéves korom óta cserkész vagyok, s az elmúlt másfél évtizedben több nemzetközi programon, jamboreen, köztük az összmagyarság számára tervezett tábor szervezésében és megvalósításában részt vettem. Kárpátalján közreműködtem cserkészcsapatunk beregszászi testvércsapatának megerősítésében. Magyarországi és határon túli magyar fiatalokat számos alkalommal táboroztattam, s tartottam számukra cserkész vezetőtársaimmal cserkész, regös és magyarságismereti foglalkozásokat, kirándulásokat. Számos magyarországi és határon túli cserkessel ápolok barátságot. A cserkészmozgalom kötelékében, illetve iskolás koromban néptáncoltam is, és több száz népdalt, számos népi játékot, népmesét megtanultam. Részt vettem a cserkésztel rokon, de szélesebb körű közösségi programok szervezésében diaszpórából és határon túlról származó magyar közösségeknek (pl. kárpát-medencei betlehemes találkozók Kecskeméten). Vallásom római katolikus, középiskolás és egyetemista koromban aktívan jártam r. k. közösségekbe, ministráltam, énekeltem.

Felpezdült a táncázás élet Nürnbergben

A nürnbergi Magyar Kultúregyesület a Húsvét utáni első pénteken „Gyöngyvirágtól lombhullásig” címmel táncház-sorozatot indított, melyre a jövőben minden hónap negyedik péntekén kerül sor a langwasseri kultúrházban. A táncház-sorozat programjában egyszerű és kedvesináló táncok és játékok szerepelnek a Kárpát-medence különböző tájairól, lehetőséget biztosítva a táncban kevésbé járatos érdeklődőknek is a vidám együttlétre. A táncokat a Kőrösi Csoma-program ösztöndíjasai, Bechtold Róza és Molnár Gergely tanították.

E friss tánc házi kezdeményezés határozott célja, hogy könnyű, mégis változatos tánc-, játék- és népzenei anyag kiválogatásával minden korosztálynak és a kevésbé „táncoslábúaknak” is hangulatos, a magyar kultúrát népszerűsítő rendezvényt nyújtson Frankfurt fővárosában. Mindazonáltal a rendezvény hangulatát emelték a Nürnberg, Fürth és Erlangen magyarságából szerveződő Tűzvirág Néptánc-csoport tapasztalt táncosai (akik rendszeresen járnak fellépésekre is, és heti rendszerességgel próbálnak – a napokban éppen a dicsőszentmártoni Kökényes Táncgyűttes oktatójával, Varó Hubával). A táncosok segítettek a jó hangulat kialakításában és az éneklésben, így a kezdő táncosok is bátorságot és lelkesedést meríthettek. A magyar kultúra határtalanságát és a magyar néptánc nyelvi akadályokat felszámoló jellegét jelezte továbbá, hogy az eseményre a másod- és harmad-nemzedék magyarul már kevésbé jól beszélő fiataljait, illetve vegyes házasságok német tagjait is sikerült elcsábítani.

Kora este a gyermekek tanulhattak körtáncokat és népi játékokat, majd a felnőttek következtek késő estig. A kisebbek elsőként a legalapvetőbb magyar tánc lépéseket sajátíthatták el, hiszen többüknek ez volt az első tánc házuk. Hamar kiderült, hogy a gyerekeknek leginkább a kötetlen mozgásra, a játékra van igényük, ezért főleg a népies páros- és körjátékokra fókuszált a program. A gyerekprogram végére, mely egy óra hosszát tartott, a felnőttek is megérkeztek. A moldvai táncok alaplépéseinek megtanítása után bemelegítő körtánc következett, majd könnyebb, aztán összetettebb páros táncok. Közben lazításként a felnőttek is kipróbálhattak népi játékokat: jó volt látni, hogy ugyanúgy élvezték a népi játékokat, akár a gyerekek. A tánc ház végén a tucatnyinál több résztvevő ismétlésül megint kívánhatott egy-két táncot, amit leginkább megszerettek az este folyamán és boldogan mondhatjuk, éltek is ezzel a lehetőséggel. Végül pedig tánc házi szokás szerint és helyi hagyományt teremtve, közös énekkel búcsúztattuk a táncolást. A résztvevőkkel egy közeli étteremben is folytatódott a vidám beszélgetés, ahol biztosították egymást arról, hogy a jövő hónapban is megjelennek e rendezvényen.

A jövőben remélhetőleg egyre szélesebb körben ismert-ségre szert tevő program további állomásain székli, mezősegi, rábaközi táncok tanítását is tervezzük, többek közt autentikus módon a Kőrösi Csoma-program adott tájokról származó ösztöndíjasainak, néptáncosainak vezetésével.

Bechtold Róza – Molnár Gergely

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

Molnár Gergely – Nürnberg

Hálakonzert Ambergben – új magyar fakereszt Kastlban

Május 2-án a bajorországi Amberg második legnagyobb templomát, a Paulanerkirché-t mintegy 40 magyarországi fiatal gyönyörű hangja töltötte be. A koncertet azért rendezték meg, hogy megköszönjék azt az öt év óta tartó segélyakciót, mely a devecseri vörösiszap-katasztrófa sújtotta iskolák megsegítésére indult, majd Magyarország más iskoláira is kiterjedt. Kezdeményezője a volt kastl-i magyar gimnázium tanára, Müller György fafaragó és közösségszervező volt, s hozzá több magánszemély és iskola csatlakozott. Herr Wellnhofer, a Gregor-Mendel-Gymnasium igazgatója a koncerten megerősítette a hallgatóságot az összefogás erejének fontosságában. A talán legönzetlenebbül segítő kamionos vállalkozónak pedig Müller György átadta a német kapcsolatokkal bíró Szent Erzsébetet ábrázoló szobrát.

A koncerten a megsegítettek listáján szereplő dunakeszi Bárδος Lajos Zenei Általános Iskola kórusa lépett fel. Német és magyar zeneszerzők művei mellett elhangzottak népdalok, egyházi dalok a világ szá-

A dunakeszi Bárδος Lajos Általános Iskola kórusa Altsach Gergely karmesterrel.

A kastl-i magyar gimnázium kápolnájának triptichonja.

mos tájáról. A Beethoven örömdájával záruló koncerten, melyet kórus és hallgatóság együtt dalolt el, ambergi orgonisták és fúvósok is közreműködtek. A kórus osztrák és bajorországi körút keretében érkezett a nagymúltú

városba – Mihály Hajnalka német-történelem szakos tanár szervezésében – útba ejtve Salzburgot, Kastl-t, Bambergét, Passaut, ahol magyar és zenei vonatkozású emlékhelyeket tekintettek meg. Emellett, mint Horváthné Szentléleki Katalin, az általános iskola igazgatója elmondta, mindannyiszor énekeltek is, a helyiek nagy örömeire.

Müller György egyik fő műve, a kastl-i gimnázium kápolnájának egykori triptichonja, a koncert alatt az oltáron volt kiállítva. A szárnyas nagykaput formázó alkotás középpontjában a szálláskereső Szentcsalád látható a kastl-i gimnáziummal, mely a világ minden tájáról érkező magyar diákokat befogadó intézményt szimbolizálja. Jobbról a Magvető-ábrázolás a Jó Tanár, balról a Pásztor a Jó Nevelő jelképe. A 25 esztendeje készült alkotás megfaragásában a gimnázium négy országból érkezett négy magyar diákja működött közre.

A fafaragó legutóbbi alkotását, egy négy méter magas, másfél méter széles tölgyfa keresztet pedig a napokban szentelték fel a kastl-i templomban, hogy az „exilmagyar” diákok fél évszázados híres gimnáziumának dicső múltját hirdesse. A munka az eredeti kereszt utódja, mely a kolostor bejáratánál harminc éve dacolt a frank időjárással. A díszesen faragott keresztet Úrnapja előtt – elődjéhez hasonlóan – áthelyezik a kolostor bejárata elé, ahol az úrnap körmenet helyszínéül fog szolgálni.

Az újonnan felszentelt „Magyar kereszt” a kastl-i templomban.

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolóí

Nagymihály Zoltán – Hannover

Nagymihály Zoltán vagyok, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen végeztem történelem szakon. Idén már második alkalommal lehetek tagja a Kőrösi Csoma Sándor-program kiváló és összetartó csapatának. Nagyon hálás vagyok mindenkinek, aki ezt lehetővé tette. Az én területemet az észak-németországi városok (Hannover és környéke, Hamburg stb.) teszik ki. Szilágyi Szabolcs, a BUOD elnök-helyettesének mentorálása alatt végzem munkámat. Folytatva a tavaly elkezdetteket, interjúkat készíték 1956 élő szemtanúival, mert kiemelten fontosnak tartom múltunk megőrzését és 20. századi történelmünk egyik legfontosabb, legfelelőbb eseményének minél teljesebb körű bemutatását. A tavalyhoz hasonlóan segítik a BUOD-naptár elkészítésében, valamint szerény mértékben a szervezet egyéb „akcióiban”. Emellett természetesen részt veszek az észak-németországi egyesületek munkájában, illetve az egyházi rendezvényeken: eddigi legfontosabbnak ezek közül a március 15-ei ünnepekkben nyújtott segítséget, szerepeket érzem.

Márciusi etűdök Észak-Németországból

ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉSEK HANNOVERBEN, HAMBURGBAN, BRÉMÁBAN ÉS GÖTTINGENBEN

Március 9-én, a megszokott magyar istentisztelet után került sor a hannoveri magyarok 1848-as ünnepi megemlékezésére. A Waterloo-platzon lévő református templomban Menkéné Pintér Magdolna igehirdetése után a lelkesítő által szervezett rövid műsorra került sor, amelyben a helyi „Ovi-suli” fiataljai, magyar ifjak, a hannoveri és környékbeli magyar egyesületek és közösségek tagjai is részt vettek. Anca Tibor református lelkész az előadás előtt tartott beszédében úgy fogalmazott: a magyarok nem kis mértékben tettek hozzá az európai történelem alakulásához a forradalom és szabadságharc idején. Az „Etűdök március tizenötödikére” című ünnepi műsor végén Nöllenburg Gabriella, a Hannoveri Magyar Egyesület elnöke megköszönve a közreműködők részvételét, külön üdvözölte dr. Csikváry Istvánt, az 1956 után Hannoverbe érkező magyarok vezéralakját, egyben emlékeztetett arra, hogy az '56-osok vezetésével már 1958-ban tartottak március 15-ei ünnepséget. A résztvevők végül – György Levente hildesheimi opera-énekes vezetésével – '48-as dalokat, a Szózatot és a Székely Himnuszt énekelték el.

Hamburgban a magyar egyesület szervezésében március 15-én került sor az ünnepi programra. Először a legifjabbak, a helyi magyar gyerekcsoport tagjai mutatkoztak be: versekkel, énekekkel, magyar és székely zászlókkal, gyönyörű, saját készítésű pártákkal, népviseletbe öltözve léptek fel. A szünet után a Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasa március 15-e és a „forradalom” szó kapcsolatáról szólva arra hívta fel a figyelmet, hogy az ünnep fényét az adja, hogy mi is „pontosan úgy szeretnénk győzni a mindennapjainkban: azzal

Dr. Csikváry István köszöntése Hannoverben

a gyorsasággal, véres áldozatok nélkül, mint ahogy a márciusi ifjak tettek. Mi is végső soron azt szeretnénk, hogy sajátmagunk dönthessünk sorsunkról”. Ezután Hellenbart Gyula, az egyesület tagja három kortárs költő versét mondta el.

1848. március 15-ét Brémában és Göttingenben is megidéztek a magyar közösség tagjai, ahol az istentiszteletek után került sor rövid megemlékezésre. A göttingeni ünnepség különösen jó hangulatban, '48-as dalok – így például a Gábor Áron rézagyúja – kánonban éneklésével ért véget.

Képek: Brandt Orsolya, Dul Rita, Zámbo Béla

A hamburgi gyerekcsoport előadásából

Göttingeni ünnepség

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

Szirmai Barbara – Berlin

Szirmai Barbara vagyok, a Kőrösi Csoma Sándor-program berlini ösztöndíjasa dr. Hetey László, a Berlini Magyar Egyesület elnökének mentorsága alatt.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen végeztem nemzetközi tanulmányok szakon, majd a mesterképzést Bécsben folytattam a Bécsi Egyetemen, illetve a Bécsi Diplomáciai Akadémián. Ezt követően Budapesten kezdtem el foglalkozni a külhoni, illetve diaszpórában élő magyarokkal. Most szeretném a munkám során az elmúlt másfél évben szerzett elméleti tudásomat a gyakorlatba is átültetni és tevékenyen is segíteni a külföldön élő magyarok mindennapjait.

Április elején kezdtem meg ösztöndíjas munkámat Berlinben és a Program keretén belül összesen hat hónapot töltök a német fővárosban, segítve elsősorban a Berlini Magyar Egyesület, illetve a Brunsvik Társaság és a tágabb értelemben vett berlini magyar közösség munkáját. A célom az, hogy minél többet lássak az itteni magyar közösségi életből, beleértve a hétvégi iskolát/óvodát, magyar misét és istentiszteletet, cserkészetet, néptáncot, de a közös kirándulásokat és törzsasztal találkozókat is. Az elmúlt időszakban az alábbiak terén működtem közre: a „Berlini Híradó” című kétnyelvű újság szerkesztése, cikkek írása, magyar nyelvű szövegek lektorálása, a Berlini Magyar Egyesület és a Brunsvik Teréz Társaság Facebook oldalainak szerkesztése, rendezvények, kirándulások és gyermekfoglalkozások szervezése. Május 10-én önkéntes társaimmal együtt egy Európa napi program keretében magyar standot szerveztünk és ezáltal öregbíthettük Magyarországot jó hírét, illetve megismertethettük a magyar konyhát és kultúrát a berlini érdeklődőkkel. Megtiszteltetés számomra az is, hogy július 2-án a berlini magyar nagykövetség épületében dr. Karsai Katalin követasszonnyal együtt tarthatok előadást a Kőrösi Csoma-programról és a magyar diaszpóra politikáról. Hálás vagyok, hogy részt vehetek a Programban, és remélem, hogy az elkövetkező hónapokban is sikerül majd eredményes munkát folytatnom.

Magyar stand a berlini Európa napon

2014. május 10-én az Európa hét keretében a FEZ, berlini gyermek-, fiatal- és családközpont is megünnepelte a kontinens sokszínűségét. A közelgő, május 25-én esedékes európai parlamenti választások kapcsán igazán aktuális program látogatói többek között témaeszközök ismeretekre tehetnek szert az Európai Unió működéséről és arról, hogy Uniói polgárként milyen lehetőségeik vannak az EU demokratikus döntéshozatali folyamataiban való aktív részvételre.

A kulináris élvezetek mellett a Berlinben élő gyerekek és fiatalok betekintést nyerhettek a különböző európai országok kultúrájába, hagyományáiba és természeti adottságaiba is.

Hála néhány elszánt önkéntesnek, idén magyar standdal bővült a FEZ rendezvénye. A lehetőségre Marton András, a FEZ önkéntese hívta fel a német fővárosban magyar óvodát és hétvégi iskolát működtető Brunsvik Teréz Társaság figyelmét, akik Máthé Emese vezetésével, kiegészülve két Berlinben élő magyar óvodapedagógussal, Püski Ritával és Terneck Dorottával, illetve a Kőrösi Csoma Sándor-program berlini ösztöndíjasával, Szirmai Barbarával, azonnal a magyar stand szervezésébe fogtak. A berlini Gémeskút Csárda és a Magyar Nagykövetség segítségével szintén hozzájárultak a stand sikeréhez.

Az eseményen részt vevő családokat interaktív gyermekfoglalkozások, házi pogácsa, sütemény és nyereményjátékok várták a magyar standnál. A gyerekek az alábbi programok közül választhattak: mézeskalács díszítés, huszár „Hampelmann” és hozzá ló figura barkácsolása, arcfestés és puzzle kirakós magyar motívumokkal. Az ügyességi játékok szerencsés nyertesei magyar zászlót és édességeket kaptak ajándékba, a legügyesebbek pedig egy-egy Rubik kockát is hazavihettek. A vetélkedőkben részt vevő idősebb korosztály tagjai magyar fűszerpaprikával lehettek gazdagabbak.

Míg a könyves asztalnál a gyerekek magyar népmesékkel és egyéb magyar mesekönyvekkel ismerkedhettek német nyelven, addig a szülők magyar kulturális programokról tájékozódhattak és prospektusokat kaptak Magyarországról, Budapestről és a Balatonról.

A Berlini Magyar Egyesület potsdami kirándulása

A Berlini Magyar Egyesület 2014. május 18-án kirándulást szervezett a német fővárossal szomszédos Potsdamba. Az Egyesület hagyományos kirándulása a városnézés mellett jó alkalmat szolgáltatott arra is, hogy a Berlinben élő magyarok találkozhassanak és kapcsolatot teremthessenek potsdami társaikkal.

Az eredeti terv szerint kis csoportunk Schulz Gizi, potsdami egyesületi tag vezetésével a „Belvedere auf dem Pfingstberg” nevű impozáns kilátóhoz és az egykor Potsdamtól külön álló orosz faluhoz, az Alexandrovkához zárandokolt volna el, ám az égiek közbeszóltak. A kirándulás időpontja már hónapokkal ezelőtt ki lett jelölve, így a szervezők mit sem sejtettek a készülődő viharról.

Az időjárás nem kedvezett ugyan nekünk, de a kitartó csoport elindult és felgyalogolt a festői környezetben lévő „Meierei/Gasthausbrauerei am Jungfernsee” étteremhez. Az étterem sörfőzdeként is funkcionál, így az itallapon házi készítésű italok közül válogathattak a sörkedvelők, ami igencsak jól esett a hideg időben átfagyott kirándulóknak. Az étlapon a berlini és brandenburgi konyha leginyicsiklandóbb fogásait találhattuk, és érdekességként a „Speisekarte” mellett a szezonnak megfelelő „spárgalapról” („Spargelkarte”) is választhattunk. A történelmi jelentőségű épületből csodaszép kilátás nyílik a „Jungfernsee”-re, melynek megtekintése után, mikor már az idő is enyhülni kezdett, a csoport jóllakottan továbbindult.

A következő állomás a már említett Belvedere-kastély volt a Pfingstberg domb tetején („Belvedere auf dem Pfingstberg”), amely az UNESCO világörökség része. A kéttornyú épületet az olasz reneszánsz építészeti mintájára tervezte IV. Frigyes Vilmos megbízásából, megépítésére 1847 és 1863 között került sor. A kastélyt már a 20. század elejétől sem tartották szakszerűen karban, így a szovjet katonák második világháború utáni megszállását követően hamar hanyatlásnak indult. A berlini fal megépítése után a Belvedere kilátót teljesen lezárták, mivel onnan kilátás nyílt a határterületekre és Nyugat-Berlinre. A fal lebomlása után azonban megkezdődött a Belvedere restaurálása, melynek köszönhetően a kastély kirándulásunk során már újra régi pompájában tárult elénk.

Gyalogtúránk végére már igazi kirándulóidőben lett részünk, így akiket nem fárasztott ki túlságosan a séta, még Potsdam belvárosában is körülnézhetek.

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

dr. Weidinger Péter – Frankfurt

Szerencsés vagyok, hogy immár másodszor lehetek Frankfurtban a Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasaként. A tavalyi első szakaszt követően befejeztem Budapesten egyetemi tanulmányaimat, így már végzett jogászként tértem vissza a frankfurti magyarokhoz.

Itt leginkább a magyar néptáncoktatásban segítek. Tanítok öt csoportban a legkisebbektől kezdve egészen a felnőttekig. De Németország több magyar közösségében is tanítok magyar néptáncot. Eddig jártam már Hagenben és Hannoverben és kéthetente Heidelbergbe is eljárom tanítani.

A néptáncon kívül részt veszek a cserkészzetben, a magyar szentmiséken és segítek a magyar oviban is. Valamint az egyházközség mindennapi teendőiben is igyekszem segíteni. Összesen hat hónapot töltök Frankfurtban, mentorom ifj. Klement Kornél.

Kerületi Cserkész Regőstábor Németországban

Németország közepében, nagyszombaton a feltámadási nagymisére magyar népviseletben vonul száznál is több, magyarul éneklő fiatal, majd sonkát, főtt tojást, tormát, kalácsot vacsoráznak, s hajnalig járók a széki, mezősegi, moldvai táncokat.

Immár harminchatodszor rendezték meg kerületi regős nagytáborukat a németországi, svájci és ausztriai magyar cserkészcsapatok. A Külföldi Magyar Cserkészszövetség I. kerület egyik legnagyobb eseményének már önmagában a helyszíne is igen hangulatos: évtizedek óta egy türingiai majorban rendezik meg; a csöppnyi kis falucska, Lützensömmern egész héten magyar daloktól és néptánclelésektől hangos.

A határon túli magyar cserkészzetben a hazainál is hangsúlyosabb a magyar hagyományok ápolása, s ehhez mérten nagy szerepet kap a regős cserkész, tehát a néphagyományainkat fokozottan őrző cserkészágazat. E tábor ezért úgy épül fel, hogy benne a magyarság néprajzának valamennyi nagyobb egysége helyet kapjon. Minden esztendőben más-más néprajzi tájegység vagy témakör jelenti a tematikus magot, az idén a népmesék világát járhatták körül számos megközelítésben a táborlakók. Andrássy Ferenc nórádi folklórgyűjtő számos mesemondása mellett mesék köré szerveződtek az esti táborűzek is, és előadásokat tartottak magyarországi és határon túli néprajzkutatók, pszichológusok, tanárok a magyar népmese tipológiájáról, szimbólumairól, tanulságairól, szerepéről egykor és napjainkban.

A tábor egyik fő célja a magyar népmesék közelebb hozása volt a gyerekekhez. Ennek érdekében a résztvevő cserkészek hat csoportba jelentkezhettek, hogy egy-egy népmesét más-más módon vigyenek színpadra. A mesecsoportokba érdeklődés és tehetség szerint jelentkeztek a cserkészek. Lehetett választani bábszínházi előadást, színjátszást, árnyékszínházat, UV-színházat, barkácsolást és fekete színházat is. Az egész heti készülődést követően péntektől vasárnapig fergeteges sikerrel zajlottak le a mesecsoportok bemutatói. A közönség hallhatott az adott népmeséhez írott dalt, láthatott repülő sárkányt és aprólékosan megfestett díszleteket, gyönyörködhetett égig érő fában és tizenkét csókának otthont adó vörös toronyban, sőt még azt is láthatta, ahogy elragadja a vízitündér az egyik népmese szerelmes hősét.

Az idei Regőstábor másik témája a népmesék világa mellett, Szék falu népi kultúrája volt. A tábor résztvevői korcsoportok szerint sajátíthatták el a széki táncrendet és tanulhattak sok-sok széki népdalt. A tábor különlegessége volt, hogy mindezt élő muzsikára tehetők a résztvevők kiváló magyar népzenezők, Herbert Schneider „Kaktusz”, Bartha Zoltán Agoston és Szabó Iván jóvoltából. A táborvezetők által gondosan összeállított daloskönyv minden énekórán jó szolgálatot tett és a tábor vége felé pedig már tánc közben is felhangzottak a megtanult dalok. Az egész heti tánc tanulásnak köszönhetően a nagyszombati és húsvétvasárnap tánc házában már kicsik és nagyok is ugyanolyan magabiztosan és ügyesen járták a széki táncokat, az oktatók és a jelenlévő szülők nagy-nagy örömeire.

A szellemi néphagyományok őrzése mellett a tárgyalkotó népművészet számos ágába is betekinthettek a fiatalok. Amíg a kicsik táncoltak, addig a nagyok dolgozhattak szebbnél-szebb faragásokon, hímezéseken, vagy gyöngysoraikon. Amikor pedig a nagyok gyakorolták a széki táncokat, a kicsiknek nyílt lehetőségük, hogy cserkészliliomot vagy nyakkendőgyűrűt faragjanak, karkötőt vagy nyakláncot fűzzenek, esetleg pólót, vagy mobiltokot hímezzenek. Természetesen a tojásfestés sem maradhatott el, hogy majd húsvéthétfőn megkaphassák a locsoló fiúk megérdemelt jutalmukat.

Esténként, ha nem volt éppen táborűz, fonóba jártak a gyerekek, ahol dalolva és népi játékokkal színesítve tökéletesíthették népművészeti tárgyukat, vagy épp diót fejthettek a húsvéti tortához.

A táborról szólva meg kell még említeni az inycsiklandó magyar konyhát is. A túrós csusza mellett többek közt sonka, tojás, paprikás krumpli, disznótoros, gulyásleves, vargabéles és tyúk-húsleves is szerepelt az étlapon.

Hangulatos volt a tábor zárónapján a locsolkodás is. A tábor főterén félkörben felállott több tucat locsolóverssel és friss türingiai forrásvízzel köszöntötték a legények. A fiúk ötletes verseikért és a locsolásért a hét során megfestett szebbnél-szebb tojásokat kapták.

A 36. Regőstábor résztvevői sok-sok felejthetetlen élménnyel és rengeteg frissen megszerzett tudással gazdagodtak a magyar népmesék világáról és a széki dalokról, táncokról. A jó hangulatnak és a tábor sikerének köszönhetően a tábor főszervezői – Makovy András, dr. Makovy Susan, dr. Gáll Júlia, Jablonkay Lydia – nevében is állíthatjuk, hogy jövő húsvétkor is érdemes lesz eljönni Lützensömmernbe, a 37. Regőstáborba.

Írta: Molnár Gergely és dr. Weidinger Péter, Fotók: dr. Weidinger Péter

Két könnycsepp...

Uram Isten! Ezt is megélhettem. Néha szidom a sorsomat, hogy ezt a matuzsálemi kort rám mérte. Aztán mégis megnyugszom, mert azon kivételesek közé tartozhatom, akik az idők múlását személyes tapasztalatként élhették meg.

A Kisgazdapárt abszolút többségét megtörendő, 1947-ben (20 hónappal a 45-ös választás után) újra kellett az országnak – ezúttal népfrontosan – választani. Mint diákot, a Szécsényi Járásbíróság egyik helyiségében lebonyolítandó szavazáshoz szavazókerületi segítőként osztottak be.

11.00 óra körül megállt az épület előtt egy tarjáni teherutó, és 30 „elvtárs” tódult a szavazóhelyiségbe. Persze leadták a hírheft kékcédulás listát, amely szavazati jogukat biztosította. Így a körzetben 30 szavazatot adtak le az MKP-ra (Magyar Kommunista Párt). Köztudott dolog volt, hogy a körzetben élt egy 19-es házaspár (egy kéményseprő és felesége). Így elvileg 32 KMP-s szavazatnak kellett volna az urnában lenni. Azonban csak 31 szavazat volt fellelhető.

Na, lett is ebből nyilvános családi perpatvar. Mindegyikük a másikat szidta, hogy nem szavazott a pártra. Nevetségbe torkollott a „kékcédulás” választás.

Aztán 1953-ban már koromnál fogva szavazhattam is. Igaz, csak egy jelölt volt és a szavazófülkébe be sem volt szabad lépni. Szóval ez már egy „tökéletes kommunista választás” volt.

Isteni kegyelemnek tartom, hogy eddig az országos magyar választásokon nem vehettem részt. Most a szavazólapomat két könnycseppel pecsételhettem le. Ti, otthoniak, talán el sem tudjátok képzelni, hogy milyen erkölcsi elégtétel ez nekünk, hogy az egész nemzettel együtt szavazhatunk.

És együtt indíthatjuk a „kényelmes rendszerváltást”!

*A boldog Kornélbá
2014. 4. 18. Dietzenbach*

'56-os interjúkötet

Amikor a Körösi Csoma Sándor-program hannoveri ösztöndíjasaként – helyi magyarok ötletére – elkezdtem interjúkat készíteni Németországban élő '56-osokkal, nem gondoltam, hogy a szövegek nem csupán az „asztalfióknak” készülnek. Mentorom biztatására idén is folytattam a beszélgetéseket – Hamburgon és Berlinen túl Stuttgartban is találkozhattam a nagy idők átélőivel –, amelyek a BUOD segítségével és támogatásával most könyv formáját ölthetik. Ez a Szentanú c. hiánypótló kiadvány után újabb tisztelgésnek is felfogható az októberi események tanúi előtt: azok előtt, akik elmondják, hogyan éltek, gondolkodtak 1956-ban, majd illeszkedtek be egy új közegbe és szervezték meg közösségeiket az emigrációban.

A tervezett kötetben szerepelnek majd olyanok, akik – nyilván terjedelmi okokból is – kimaradtak a Szentanúkból, de persze olyanok is, akik benne vannak. Úgy gondolom ugyanis, hogy egy mai fiatal kérdéseire adott válaszok során ezen szereplők is új gondolatokat oszthatnak meg az olvasókkal: nem csupán az 1956-os otthoni eseményekről, de az emigrációs közösségek felépítéséről, átalakulásáról és megszervezéséről is. A tervezett kiadvány természetesen nem törekszik a teljességre – nem is törekedhet –, ám talán a magyar társadalom egy szeletének életkörülményeit és sorsát bemutatva egy egész korszak ábrázolására nyílik lehetőség.

A lehetőségért hálás vagyok azoknak, akikkel beszélgethettem – és azoknak, akik segítettek és biztattak. Természetesen köszönetet mondok a lehetőség megteremtőinek is, és azért is, hogy munkámról e hasábokon is számot adhatok.

Nagymihály Zoltán

**„Immár nem ott vagy, ahol voltál,
de ott vagy mindenütt, ahol mi vagyunk.”**

**2014. április 14-én Balatonkenesén
tragikus hirtelenséggel elhunyt**

Dembinszky Tamás

az Ulmi Magyar Kultúregyesület tiszteletbeli elnöke.

Tamás nemcsak az ulmi egyesületben, hanem a BUOD munkájában is aktívan részt vett. Évek óta segélyszállítmányokkal támogatta a magyarországi rászorultakat (óvodák, öregotthonok stb.). Saját költségén szállította az adományokat és személyesen adta át őket. Önzetlen segítőkészsége, barátságos közvetlensége nagyon fog hiányozni. Emlékét szívünkben megőrizzük.

„...van fá, amelyiknek a gyökere nagyon mélyen bent van a földben. Évszázados mélységekre bent. És ember is van ilyen. És sem az ilyen fát, sem az ilyen embert nem bánthatja nagyon a vihar. Csak megtépheti, de kidönteni nem bírja. Mert a gyökere benyúlik a föld szívéig, s a föld hűséges erővel megtartja az ilyen fát, s az ilyen embert.” Wass Albert

BUOD INFO

a Németországi Magyar Szervezetek
Szövetségének kiadványa

Felelős szerkesztő: dr. Klement Kornél elnök
Szerkesztő: Baczur Magdolna elnökségi tag
Olvasószerkesztő: Urban Mária

www.buod.de